

Nieuwsuur heeft de noodverordeningen bestudeerd op basis waarvan de bezoeksregeling verpleeghuizen is gebaseerd. De constatering van Nieuwsuur is dat de beheerder van de instelling (i.c. de bestuurder) kan besluiten de instelling weer open te doen en dat er geen rechtsgrond is om bezoek te verbieden.

Reactie:

Op basis van het OMT-advies heeft het kabinet verschillende maatregelen aangekondigd om verdere verspreiding van Covid-19 te voorkomen. Een van die maatregelen was het preventief weren van bezoek en alle anderen die niet noodzakelijk zijn voor de basiszorg. Rechtvaardiging hiervoor is het belang van de volksgezondheid wat mee brengt dat bewoners van verpleeghuizen, als kwetsbare groep, beschermd moeten worden.

In de noodverordeningen is dit vormgegeven door te stellen dat de beheerder toestemming moet geven voor het aanwezig zijn in de instelling. Uitgangspunt daarbij zou moeten zijn dat bezoek wordt geweerd.

De noodverordeningen dienen te worden gelezen in samenhang met de aanwijzing aan de voorzitters van de veiligheidsregio's, die voor hun regio een noodverordening vaststellen om het kabinetsbeleid uit te voeren. In de aanwijzing aan de veiligheidsregio's van 24 april jl. is het volgende opgenomen: "Het kabinet heeft besloten dat alle verpleeghuizen en kleinschalige woonvormen in de ouderenzorg maatregelen moeten treffen om bezoek en alle anderen die niet noodzakelijk zijn voor de basiszorg preventief te weren." Vervolgens wordt in de aanwijzing de opdracht gegeven aan de voorzitters van de veiligheidsregio's om waar nodig hun bevoegdheden op het terrein van openbare orde en veiligheid in te zetten als problemen worden ervaren met het weigeren van bezoekers. Verder staan er in de aanwijzing voorbeelden op grond waarvan incidenteel van het uitgangspunt kan worden afgeweken. Het gaat hier bijvoorbeeld om uitzondering voor bezoek tijdens de stervensfase, of voor structurele vrijwilligers. Een beheerder zal deze uitgangspunten moeten meenemen opdat hij goede zorg kan bieden. Daarnaast is het weren van bezoek in deze acute fase conform geldende wetgeving één van de aspecten om goede zorg te leveren in zeer bijzondere omstandigheden. In het behandeladvies van de specialisten ouderengeneeskunde is de bezoeksregeling ook opgenomen.

De huidige maatregelen zijn in een acute, onvoorziene crisissituatie tot stand gebracht. De verordeningen vormen een voor de ontstane crisissituatie belangrijk en noodzakelijk juridisch kader. In een rechtsstaat kunnen noodverordeningen niet al te lang duren, mede met het oog op de voortdurende gevolgen voor de vrijheden en grondrechten van een ieder. Het kabinet vindt het belangrijk een aanvullend wettelijk instrumentarium te creëren voor de volgende fase waarin de crisisbestrijding terecht is gekomen. Daarom heeft het kabinet het voornemen om voor deze bijzondere situatie op korte termijn een voorstel in procedure te brengen voor tijdelijke wetgeving, met daarin delegatiegrondslagen voor nadere maatregelen. Zie hierover ook de kamerbrief: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/05/01/tk-voorbereiding-tijdelijke-wetgeving-maatregelen-covid-19>

Overigens wordt de bezoeksregeling door VWS gefaseerd en gecontroleerd versoepeld. De pilotlocaties waar hiermee wordt geoefend vormen één van de uitzonderingen op het weren van bezoek waar de aanwijzing van spreekt.